

ВИВЧЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ T-138C ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА МАТРИКСНОГО Gla-ПРОТЕЇНУ З ІШЕМІЧНИМ АТЕРОТРОМБОТИЧНИМ ІНСУЛЬТОМ В ОСІБ РІЗНОЇ СТАТІ

*Атаман О. В., Бороденко А. О., Дубовик Є. І., студ. 5-го курсу
СумДУ, кафедра фізіології і патофізіології з курсом медичної біології*

Генетичні фактори розвитку цереброваскулярної патології привертають до себе все більшу увагу, оскільки існують численні докази спадкової зумовленості цілого ряду механізмів, причетних до уражень кровоносних судин. Сьогодні увага багатьох дослідників прикута до пошуку зв'язків між одонуклеотидним поліморфізмом великої кількості генів і розвитком патологічних процесів та хвороб головного мозку. Останнім часом серед факторів, що можуть мати стосунок до уражень кровоносних судин, називають гени, від яких залежить інтенсивність і спрямованість фосфорно-кальцієвого обміну як в організмі в цілому, так і в окремих тканинах. До таких, зокрема, належить ген матриксного Gla-протеїну (MGP) – білка, що запобігає ектопічній мінералізації, а отже, і розвитку кальцифікації артерій. Остання може виявляти себе обвапненням середнього шару судинної стінки (артеріосклероз Менкеберга) і (або) відкладанням солей кальцію в атероматозні бляшки. У роботі проведено аналіз асоціації одного з алельних поліморфізмів гена MGP, T-138C, з розвитком ішемічного атеротромботичного інсульту (ІАТІ) в осіб різної статі. Дослідження виконано із використанням венозної крові 170 хворих з ІАТІ (42,4% жінок і 57,6% чоловіків) віком від 40 до 85 років, що перебували на диспансерному обліку в поліклінічному відділенні Сумської клінічної лікарні №5 і 124 здорових пацієнтів, у яких відсутність серцево-судинної патології підтверджували шляхом збирання анамнестичних даних, зняття електрокардіограми і вимірювання артеріального тиску. Визначення T-138C (rs1800802) поліморфізму гена MGP проводили за допомогою методу полімеразної ланцюгової реакції з наступним аналізом довжини рестрикційних фрагментів при виділенні їх шляхом електрофорезу в агарозному гелі. Статистичний аналіз проводили з використанням програми SPSS-17. При цьому достовірність відмінностей визначали за χ^2 -критерієм. Значення $P < 0,05$ вважали достовірним. Встановлено, що у хворих з ІАТІ співвідношення гомозигот за основним алелем (T/T), гетерозигот (T/C) і гомозигот за мінорним алелем (C/C) складає 61,2%, 31,2% і 7,6%, а в контрольній групі – відповідно 59,7%, 35,6%, 4,8%. Відмінності між групами статистично недостовірні. Розподіл частот алельних варіантів поліморфізму T-138C за статтю істотно не відрізняється у хворих з ІАТІ та пацієнтів контрольної групи, якщо порівнювати жінок і чоловіків. Хоча слід зазначити, що в осіб жіночої статі ці відмінності є дуже близькими до рівня статистичної значимості ($P=0,056$ за χ^2 -критерієм і $P=0,044$ за відношенням правдоподібності – likelihood ratio). Таким чином, виявлені певні відмінності між особами жіночої і чоловічої статі: у жінок, на відміну від чоловіків, зв'язок між T-138C поліморфізмом гена MGP і ІАТІ характеризується критеріями, близькими до рівня статистичної значимості.